

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — III. Félévre . . . 9 kor. — III. Negyedévre . . . 3 kor. — III. Negyedévre . . . 4 kor. 50 fill.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Politikai kombinációk.

— Mit beszélnek a képviselőházban. —

Tegnap dobták el azt az ötletet, hogy ex-lex bankot kellene alapítani s ma már azt hirdette Gajáry Géza az Abbáziában, hogy az ex-lex bank egyik fiókját május elsején megnyitják a szabadelvű-párt körben. Az már most bizonyos, hogy ex-lex-ben a képviselők fizetést nem kapnak. De kapnak a szabadelvűpárti képviselők előleget a jövődó fizetésükre a szabadelvű-párt kasszájából, amelyben nagy készlet gyűlt össze nem annyira a készfizetések megkezdésére, mint inkább az esetleges választásokra.

Mondják, hogy se ex-lex nem lesz, se választások nem lesznek. Széll Kálmán segítséget kapott a néppártban, sőt a függetlenségi-párt széleiről is akadtak néhányan, a kik rokonszenveznek a néppárt ama törekvésével, hogy Széll Kálmánt se ex-lexsel, se katonai javaslatokkal ne buktassák meg, hanem a költségvetés vagy a kiegyezés tárgyalása rendjén „pucssal”.

Mert a volt nemzeti urak kiesszelték, hogy a szabadelvű-pártban ők vannak többségben s ha vegyülnek a néppárttal s magukhoz vezénylik Ugron Gábort, önmagától kialakul az új konservatív kormány, ultramontáv, agrár többséggel. És akkor cudar lakodalma lesz Tisza Istvánnak, Vészi Józsefnek, nem is szólva a függetlenségi Barabás Béláról vagy Olay Lajosról, a kiknek a kiirtása a képviselőházból immár elhatározott.

Egyebekben ma a képviselőház egy csendes zuggolyában megalakult az új párt. A tisztelettel kitessékelték pártja. Hoch János elnökle alatt. Ám a bomlás tünetei már alakuláson jelentkeznek, mert Wittmann János tulságos szabadelvűnek tartja Hockot és inkább tünné pártelnökének Ivánka Oszkárt, aki jobban tud bánni a politikusokkal, mint Hock.

Még valamit, a mit mondanak. Mondják, hogy Fejérváry báró a király előtt, utolsó fogadása alkalmával ekként nyilatkozott:

„Felség! Ha Széll Kálmán egyezséget tudna teremteni a pártok közt, az én személyem elejtése árán, engedje meg Felséged, hogy beadhassam lemondásomat, királyom és hazám javára.”

A mire ő Felsége így szólt: — Találkozunk legközelebb Budapesten. De erről ne beszéljünk ott sem.

Mondják, hogy így igaz e párbeszéd.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Ismét egy nappal közelebb jutottunk az ex-lexhez. De a közelgő törvényenkívüli állapot nem veti előre árnyát a kedélyekre, legalább az ülésteremben nem. Odabenn derűsen hallgatnak, vagy lármáznak, figyelnek vagy nem figyelnek a honatyák és minden ex-lexnél érdekesebb nekik a máskor nem éppen kiválóan érdekes horvát miniszternek megjelenése. A horvát miniszter, Cseh Ervin tudvalevően a minap nősült meg és mint ifjú férj ma jelent meg először a Házban. Miniszterek, kormánypárti és ellenzéki férfiak egyaránt siettek az üdvözlésére és Cseh Ervin egy ifjú férjhez méltó boldog mosolylyal fogadta a gratulációkat.

Hogy leszünk milliomossá.

Mi sem egyszerűbb ennél. Legalább erre a meggyőződésre kell jutnunk, ha elolvassuk Carnegie András ímént megjelent könyvét. Carnegie pedig csak tudja! „The Empire of Bussiness”, — ez a címe a kezdő milliomosoknak szánt jó tanácsok eme kincsesárának. Nézzünk csak bele, a böles tanítások némelyikéből talán okulást merithetünk. „Helyes, — azt mondja Carnegie, ha fiatal emberek a legalárendeltebb állásokon kezdik. Az első üzletemberek legtöbbje az iroda sóprésén kezdte pályáját. Sajnos, a mai fiatalembereknek nincs már dolguk az üzleti nevelés e legüdvösebb ágával, ám ha a hivatalos tisztogatók egy napon nem jönnek, úgy a tanonc habozás nélkül fogja kezébe kapni a seprőt. En is kisöpörtem valamikor az irodát . . . Törekedjete mindig magasabba. Egy fityinget sem adok az olyan emberért, aki gondolataiban nem látja magát máris egy nagy kereskedőház főnökének, vagy társának. Egy pillanatra se elégedjete meg azzal az állással, amelyet elértetek, bármily nagy legyen is az, legyetek királyok álmaotokban! . . .

A szeszhez csak evés közben nyuljatok; egy pohár bor az ebédnél nem bénítja meg a haladástokat, sem a modort nem alacsonyítja. A második

veszedelem a spekuláció. Alig van rá példa, hogy valaki a spekulációból szerzett vagyont megőrizte volna, de számos spekulánst láttam már tönkremenni. A harmadik és utolsó veszedelem, amelytől benneteket óvlak, a legveszedelmesebb szokás: a váltószírálás, mely annál veszedelmesebb, mert a barátság köntösébe burkolódik. Kérüljete tehát az alkoholt, a spekulációt és a jótállást. Ha e három veszedelmet elkerültétek, fölmerül a kérdés: mint emelkedünk föl az alárendelt állásból?

Ennek a titka is egyszerű: a helyett, hogy azt kérdeznék: „Mit kell tennem a főnökömért?”, azt kell kérdeznünk magunkban: „Mit tudok tenni?” Szó sincs róla, a kötelesség lelkiismeretes teljesítése, az jó, de a jövődó társ ezzel nem érheti be. A magasbatoró embernek valami rendkívülit, valami erején fölül állót kell véghezvinnie, hogy a figyelmet magára vonja. Jöhet idő, amikor fölszólítanak, hogy tégy valamit a cég érdekében. Allj akkor bátran elő ideálaiddal, amiből láthatja főnököd, hogy tanulmányoztad már az érdekeinek kívánalmait. Helyes uton jársz-e vagy nem, az mellékes, mindenestre megvan benned a siker első föltétele. Szegj meg egy parancsot, hogy a tulajdonost megmentesd, mert minden nagy jellem áthágta egyszer az előírást, hogy ujat állítson maga elé. Sohasem

lehetsz üzlettárs, ha a magad dolgában nem vagy sokkal avatottabb, mint a főnököd s nem mutathatod meg neki, hogy milyen hibások voltak az utasításai. Ha ezt rossz néven veszi, úgy nem az az ember, akinél érdemes volna megmaradnod. A Carnegie-cég fiatal compagnonjai is azzal nyertek meg bennünket, hogy megmutatták, mennyivel jobban tudják, hogy mi szükséges, mint mi. Egyik-másik úgy tett, mintha ő volna a főnök. Ezek voltak azok az emberek, akiket mi kerestünk . . .

A jövődó milliomosnak biztos jele az is, hogy mindig nagyobb a jövedelme, mint a kiadásai. Korán kezdi a takarékoskodást, csaknem akkor, a mikor keresni kezd. Bármily csekély is ez a megtakarítás, meglepő hitelnek fogja megvetni az alapját. Képtelenség, ha azt állítja egy fiatalember, hogy nincs kilátása az emelkedésre, mert a főnök a rokonait és pártfogoltjait előnybe részesíti s ezzel az intelligens és törekvő fiatalembernek elveszi a kedvét. Szó sincs róla. Senkinek sincs nagyobb gondja arra, hogy a megfelelő ember a maga helyén legyen, mint a főnöknek . . .

Ha az ember valamely szakban elkezdte, legyen rajta, hogy abban a szakban teljesen kiképezze magát, a legjobb tudja nyújtani azon a téren és a legtöbbet tudjon arról a dologról. — Az

Tolnai Dániel cipőraktára

Piacz-utca 49. szám, postával szemben,

ajánlja ujdonságait a legdivatosabb nyári cipőkben
hölgyek, urak és gyermekek részére.

Lawn-tennis- és kerékpárcipők nagy választékban.

Rátérve a mai ülésről szóló érdemleges referádára, megemlítjük, hogy dr. Bakonyi Samu a mai ülés egyetlen szónoka. A holnapi napot Polónyi Géza fogja érdekessé tenni.

A mai ülésről ime tudósításunk:

Formalitások.

Gróf Apponyi Albert féltizenegykor nyitja meg az ülést. Felolvassák és hitelesítik a jegyzőkönyvet, majd az elnök különböző bejelentést és irományt terjeszt elő.

Hegedüs Loránt betereszti ezután a pénzügyi-bizottság jelentését a tisztviselők fizetésrendezéséről és az óvadékok megszüntetéséről szóló törvényjavaslatot.

Gróf Teleki Sándor jegyző felolvassa ezután az indítvány és interpellációs könyvet. Két új interpelláció van bejelentve: Báró Kaas Ivoré választási ügyben és Gabányi Miklósé, ki interpellációjában azt fogja szövéni, hogy a közshadseregbeli zenekaroknál a magyar kórákat elkobozták.

Az interpellációk kezdőidejénél kis napirend-vita keletkezett. Az elnök az idő megállapításánál csak a ma bejelentett két interpellációra volt tekintettel, a régebről fenmaradt négy interpellációra azonban nem s így félkettőre tüzte ki az interpellációk megkezdésének idejét.

Kubik Béla bejelenti, hogy Visontai Soma, bárha most nincs itt, ma meg fogja tartani régebben bejelentett interpellációját, amit eddig csak azért nem tartott meg, mert a miniszterelnök nem volt jelen. Kéri tehát az elnököt, hogy vegye számba ezt az interpellációt is.

Az elnök kijelenti, hogy nem vehet számba más interpellációkat, csak olyanokat, melyeket aznap bejelentenek. Ez persze nem jelenti azt, hogy a régebben bejelentett interpellációk megtarthatók ne volnának. Ami speciálisan a Visontai interpellációját illeti, Visontai ma telefonáltatott neki, hogy ma nem akarja megtartani interpellációját. Telefonüzenetet természetesen az elnök nem vesz tudomásul, mert ez visszaélés is lehet.

A napirend körüli szócsatározás ezzel véget ért és következett az indemnitási vita folytatása, melynek Bakonyi Samu ma az első szónoka.

legyen az ideálad, hogy a magad speciálitását senki sem ismerhesse jobban, mint te. Nem kell megfélemlkezni a szórakozás jelentőségéről sem. — Az életet nem szabad tulságosan komolyan venni. Sikeremet nagy részben annak köszönhetem, hogy — mint a társaim mondogatták — a gondok lepatogtak rólam, mint a víz a kacsáról. — Sok ember nagy és sikereiben gazdag volna, ha a világ is annyira értékelné őket, amennyire ők taksáják magukat. Ezek egy hallucináció áldozatai. — Minden főnök gondosan tanulmányozza alkalmazottjait, hogy rendkívüli képességeiket a maga hasznára fordítsa. Akit tehát nem méltányolnak, az nem a cégben, vagy főlebbvalóiban, hanem önmagában keresse a hibát. Nagy vállalatokat nem lehet sikeresen fizetett alkalmazottakkal vezetni, a különös tehetségűeket a jövődelemben is részeltetni kell."

Carnegie így végzi: „Mellékes, hogy milyen üzletágba sodor valakit az izlése vagy a hajlama, fő, hogy valamelyikbe tényleg bekerüljön az ember. Akkor aztán teljesítsük kötelességünket s ezenfelül valamit. Ez a „több“ a legfontosabb. Órizd meg önbecsülésedet, mint a legdrágább kincsét, mert csakis így nyerheted meg mások becsülését.

Az indemnitás.

Bakonyi Samu szemére veti a miniszterelnöknek, hogy hat nap óta tart az indemnitási vita és még mindig nem akar felszólalni. Ez pedig azért is kötelessége volna, hogy az országot tájékoztassa a bizonytalan helyzetről.

Székely Kálmán: Ezt a vádat ma hallom először.

Bakonyi Samu: Eddig nem volt ez ok, de most az ellenzékre akarják ráfogni, hogy a parlamentarizmust le akarja járítani. — Hát a miniszterelnök hogyan akarja összeegyeztetni a parlamentarizmussal és a miniszteri felfogással azt, hogy az ország a lapokból értesüljön az ő nézeteiről a mai nehéz helyzetben. (Élénk helyeslés balról.) A függetlenségi-pártot nem terheli felelősség, mert felajánlotta a békejobbot.

Bakonyi Samu: A függetlenségi-párt nem fog lemondani soha a jogos követeléseiről és hű marad programjához. (Élénk tetszés balról.) Meg van győződve róla, hogy az ellenzéknek ez a magatartása a helyes, a jogos és az igazságos, mert hatást kell vele gyakorolni a dinasztiaira. Deák Ferenc is ezen a nyomon haladt. Midőn a mai körülmények között újabb katonai követelésekkel lépnek elő, ez veszedelmes az alkotmányra. E veszedelem elhárítására van-e más eszköze az ellenzéknek, mint a mivel él?

Kossuth Ferenc: Nincs!

Beöthy Ákos: Az ultima ráció!

Bakonyi Samu: Meg van győződve róla, hogy indemnitást is csak azért kérnek, hogy folytathassák aztán a katonai javaslatok tárgyalását. Ily viszonyok közt jogos az ellenzék ellenszégülése az indemnitással szemben. (Zajos tetszés balról.) Kossuth Ferenc multkori beszédében már kifejtette, a kisebbség küzdelmének jogosságát, mert a többség valósággal zsarnoki álláspontra helyezkedtek. Persze, ez imputálás ellen hevesen tiltakoztak odaát. Jól van. Elismeri tiltakozásuk jogosságát, elismeri, hogy a többség a törvényhozás másik ága előtt nem zsarnok.

Beöthy Ákos: Szolgálj! Udvaroncok!

Gabányi Miklós: Lakájok!

Bakonyi Samu: A többséget e küzdelemben nem a meggyőződése vezeti, csupán a honvédelmi miniszter kapaszkodik göröcsösen a katonai javaslatokba.

Benedek János: Mert úgy parancsolták Bécsben!

Bakonyi Samu: A néppárt állásfoglalásáról beszél ezután és ezt következtetlenné mondja. (Helyeslés balról.) A Kossuth-párt programja az önálló magyar hadsereg. És ettől el nem fog térni. (Tetszés és taps balról.) A miniszterelnök hirdette az ő nagy erejét a kiegyezésnél. Most léptesse ezt az erőt akcióba és simítsa el a korona és a nemzet közt az ellentéteket. Ha erre nem képes, tegyen le arról a hitéről, hogy a jövőben őt nagy államférfiúnak fogják tekinteni. Mert most nem a nagyságnak, hanem a végtelen kicsinységnek adja bizonyosságát.

Rákosi Viktor: Mondjon le!

Bakonyi Samu: Foglalkozik ezután az ex-lex eshetőségével. Szerinte a logika és az igazság azt kívánja, hogy a törvényen kívüli állapotba ne menjen bele a miniszterelnök.

Székely Kálmán: Ebben sem logika, sem igazság nincs.

Bakonyi Samu: Boesánatot kérek, de abban nincs logika, hogy a miniszterelnök, aki éppen a maihoz hasonló helyzetből került kormányra, itéli el a mi harcunkat. Miért nem itélte el az

akkori küzdelmet, ha a mostanít el akarja itélni. Itt igazán nincs logika. (Tetszés balról.)

Bakonyi Samu: A két éves katonai szolgálati időt örömmel üdvözlö, de tart attól, hogy ez alatt valami újabb követelés fog lappangani. Egy jó tisztikar létesítése a katonaságnál szintén elkerülhetlen dolog lenne. Az ellenzéknek mostani küzdelmében mindennek elnevezik, még nihilistának is. Hát csak nevezik a magyar nemzeti jogok kivására irányuló küzdelmünket nihilizmusnak, azért mi haladni fogunk a magunk utján. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.) A tulajdon oldal egyik sajtója legyilkolt és öngyilkos eszméket említi és különböztet meg. Ennél ugyan rosszabb hasonlatot nem hozhattak volna fel. A leghatározottabban visszautasítja azt a gyanúsítást is, mintha pártja és néppárt közt bármilyen titkos megállapodás jött volna létre. (Helyeslés a néppártot és a szélsőbalon.) És mintha a függetlenségi-párt mozgalmával a klérikalís irányzatot és kormányra törekvését elősegítené.

Vészi József: Van még egy függetlenségi-párt is.

Molnár Jenő: Az sem paktál.

Bakonyi Samu: Nagyon esalódni fognak azok a bizonyos körök, akiknek idejük a Gesamtmonarchie, mert a mi harcunk, a mi küzdelmünk erősebb, mert a mi törekvésünk: önálló, független Magyarország létesítése. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.) Hosszan foglalkozik a pécsi hadapródok helyzetével, a kicsapattással s helyteleníti a katonai nevelés szellemét. Az osztrák katonai hatalom úgy bánik velünk, mint legyőzöttökkel, pedig a győző sem szokta himnuszát ráerőszakolni a legyőzöttekre.

Benedek János: Undok, gyáva, piszkos söpredék.

Elnök: E kifejezésért, illetve közbeszólásáért rendreutasítja.

Benedek János: Fentartom amit mondtam.

Bakonyi Samu: A népnek óhaját teljesíteni kell. A trónt nem alázza ez meg, de igenis fölemeli s ez fogja majd a nagyhatalmasságok közé emelni. (Ugy van! a szélsőbalon.) A kormány által folytatott mai politikának ha ellenállnak, azt csak a nemzet érdekében teszik. Nemzeti politika a dinastiával, dinasztikus politika a nemzettel: azt kívánjuk. Új terheket raknak ránk, új manlicher fegyvert terveznek. Ennek a megterhelő politikának utjában állva, nemzeti kötelességet teljesítünk. — Aki engedményeket tesz, új sérelemnek ad utat. Mi csak a jogfolytonosság alapján támasztunk követeléseket. — Részletesen foglalkozik a 61-iki határozati párt álláspontjával. A mi álláspontunk a törvényes álláspont és épen ezért nem fogadja el a javaslatot. (Zajos tetszés, éljenzés, taps. A szónokot számosan üdvözlö.)

Polgármesterek kongresszusa Debrecenben.

Debrecen, április 23.

(Saját tudósítónktól.) Tudvalevő dollog, hogy a magyarországi városok ki akarnak bontakozni a vármegyei kaptafából, amelybe eddig szorítva voltak, külön városi törvény alkotásával akarják rendeztetni a vármegyéktől sokban elütő, sajátos viszonyaikat. Ez a törekvés akkor vált határozott mozgalommá, a mikor a polgármesterek évi gyűlése Zechmeister győri polgármester kez-

Dr. Wagner-féle Jégszékények, konyhák, (Sparherd) csavarogépek, mangorlók, padlófényház.

Bészler és Dávid vaskereskedőknél

==== Olcsó készletelési forrása ====

==== Piacz-utca 7 sz. (Vecsey-ház) ====

deményezésére megkezdődött. A tavalyi aradi gyűlésen végre napirendre tűzték a kérdést s fölkérve az összes városokat, — hogy a saját javaslataikat tegyék meg — az anyag földolgozásával Tóth Pál dr. szegedi főjegyzőt bízták meg, a ki e megbízást el is fogadta.

A polgármesterek ideai kongresszusa májusban, Debrecenben lesz s a törvényhatósági jogú városok polgármesterei ugyszólván kizárólag azért gyűlnek össze, hogy ezt az ezidőszerint mindennél fontosabb törvénykérdésüket Tóth Pál dr. előterjesztései alapján megvitassák.

A kongresszusra vonatkozólag ma Zechmeister győri polgármester a következő átiratot intézte az összes polgármesterekhez:

Tisztelt Kartárs ur!

A múlt évben Szegeden tartott polgármesteri értekezlet 10. sz. határozata alapján az összes törvényhatósági joggal bíró városok polgármestereinek értekezleté, f. 1903. év május 18-dik napjának délelőtt 9 órájára Debrecenbe, a városháza nagytermébe összehívom.

Van szerencsém arra Cimet tisztelettel meghívni, azon megjegyzéssel, hogy igen kívánatos, igen tisztelt Kartárs ur személyes részvétele, ha azonban akadályozva volna, sziveskedjék önmaga helyett megbízottat küldeni. Ha tisztelt Kartárs ur az értekezletre önmagán, vagy megbízottján kívül más városbeli férfiak részvételét is szükségesnek tartaná, ezen meghívást számukra szólónak is tessék tekinteni.

Az eddig megállapított tárgysor a következő:

1. Komlóssy Arthur alelnök lemondása és helyének betöltése.

2. Elnök jelentése a városok vagyoni viszonyainak mielőbbi rendezését kérő feliratoknak, az összes városok küldötteiből és képviselőiből álló küldöttség által Széll Kálmán belügyminiszternek együttesen történt átadásáról (szegedi értekezlet 5. számú határozat.)

3. A külön városi törvénybe felveendő irányelvek fölött Tóth Pál dr. szegedi h. polgármester előadása.

4. Az 1904. évi értekezlet elnökének és két alelnökének megválasztása.

Ha tisztelt Kartárs urnak ezen értekezleten tárgyalandó valamely indítványa lenne, hivatkozással az aradi értekezlet 9. sz. határozatára, felkérem, hogy azt mihamarabb hozzám juttatni s lehetőleg a többi kartársakkal is közölni sziveskedjék.

Van szerencsém végül értesíteni, hogy Debrecenben a helyi teendőket Kovács József polgármester látja el.

Mint hogy a kongresszus május 18-án lesz, Tóth Pál dr. helyettes-polgármester ma már hozzáfogott a városi törvényalkotására vonatkozó javaslat kidolgozásához. Kecskemét, Zombor, Arad, Nagyvárád, Győr és Szatmár városok polgármesterei már rég elküldötték a maguk elaborátumát. Tekintettel arra, hogy a kongresszusig még több mint három heti idő van, bizást remélhető, hogy Tóth Pál dr., a városok összes viszonyait, érdekeit, jogait, kötelelességeit stb. érintő és újra rendezendő törvény előkészítő munkáját fényesen fogja elkészíteni.

VIDÉK

Dráma a vonaton.

— Saját tudósítónktól. —

Megrendítő családi dráma játszódott le — mint nekünk írják — tegnapelőtt este a Szerencs-Debreceni vonalszakaszon. Zsurka József debreceni lakos még az őszszel Szerencsre ment dolgozni, a hova magával vitte a fiatal feleségét is. Az asszony nem volt valami jámbor természetű s emiatt csakhamar sok jóbarátja akadt Zsurkának, akik gyakori vendégek lettek a háznál, de leginkább olyankor, amikor a férj nem volt otthon.

Lancer József cukorgyári munkás volt a leggyakoribb látogató, aki annyira otthonosan érezte magát, hogy egy alkalommal magát Zsurkát dobta ki a házból. Az asszony magaviselete miatt botrány keletkezett és Zsurkának el kellett menni Szerencsre. Tegnapelőtt este indultak utra. A házastársak nyugodtan ültek egymás mellett a vasuti kocsiában, csak amikor Nyiregyházát elhagyták, kelt fel az asszony és kiment a fülkéből. A férjnek feltűnt az asszony hosszas távolmaradása, kiment a fülkéből, hogy utána nézzen az asszonynak. Nemsokára nagy sikoltozás és jajveszékélés hallatszott a vonaton. Az utasok kirohantak a kocsi elejére, ahol Zsurkát kezében egy nagy véres bicskával, mellette pedig elterülve egy fiatal embert találtak összeszurkálva.

A vonatot csakhamar megállították s ekkor még borzalmasabb esetnek voltak szemtanúi. Az asszonyt ugyanis a férje meglepte a vonaton, aki ott adott találkozót Lancer Józsefnek, a volt szeretőjének. A férj, amint együtt találta őket Lancert leszurta. Az asszony közben menekülni akart. Felrántotta a kocsi ajtaját, hogy átmenjen egy másik fülkébe. A férj azonban a nyitott ajtón a robozó vonatról lelökte az asszonyt, akinek a lábai a kerekek alá kerültek s azt elvágta. Lancer még utközben meghalt, Zsurkát pedig a téglási állomáson átadták a csendőrségnek.

Harc a kivándorlókkal.

(Saját tudósítónktól.)

Véres összeütközés történt vasárnap este a kivándorlók és csendőrök között a kralovai vasuti állomás közelében. Az összeütközésről az alábbi részleteket közlik velünk: Szepesmegye Gibely, Jezerszko és Kacvin községekből vasárnap reggel mintegy negyvenöt főből állott munkáscsapat indult utnak Amerikába. Az utazók között több fiatal legény is volt, a kik utlevél nélkül akartak a sorozás elől kimenekülni.

A kralovai csendőrség már előre értesült az utasok érkezéséről s már várták őket a vasuti állomáson, ahol leaktarták őket szállítani, de az utasok ellentállottak ugyanarra, hogy a csendőröknek a kalauzok segítségével egyenkint kellett kiszedni őket a vasuti kocsiából. Ezt a munkáscsapatot a szolgabírósalg elé akarták állítani a csendőrök. Utközben a munkások megtagadták az engedelmességet a csendőröknek, a miből összeütközés támadt. Ezt az alkalmat négy fiatal legény, Link Antal, Schreiber József, Dancinger Márton, Kleiner Illés jezerszko lakosok arra akarták felhasználni, hogy a csendőrök elől megszökjenek. Már menekülőben voltak, a mikor a csendőrök észrevették őket s mivel már sötét is volt és a figyelmeztetésre nem álltak meg, a menekülő után lőttek, kik közül Kleiner Illést és Schreiber Józsefet súlyosan megsebesítették.

A többiek erre megadták magukat s az összes munkásokat a sérültekkel együtt bevitték a szolgabírósalgához, a hol ezeket, a kiknek utlevélük nem volt, fogva tartották és hatóság elleni erőszak miatt átadták őket a járásbírósalgnak.

Patakban veszett kocsi. A nyolc nap óta tartó hideg időjárás Arad megyében is kiszámíthatatlan károkat okozott. Az ideai gyümölcstermés felerészben a legenyhébb számítás szerint is pusztulóban van. Az aradhegyaljai szőlőben eddig a fagy nem tett nagyobb károkat. Különösen a szombat éjjeli fagy csinált nagy károkat a virágzó gyümölcsfákban. Az elmúlt heti hideg esőzés következtében a patakok is erősen megdagadtak. A pénteki nagy zápor áldozatot is követelt. Egy prisáni korcsmáros kocsi kukoricával megrakott kocsijával indult a buttyini hetipiacról hazafelé. Azonban a prisáni patak rohanó árja a kocsit felfordította, melyben az egyik befogott ló azonnal belefult, a másik levat megdermedve találták meg a víz közepén. A kocsi a mai napig nem került elő. Valószínűleg a patakba veszett.

SZÍNHÁZ

A jótékony nőegylet műkedvelő-előadása.

A Gyurkovics leányok.

Debrecen, április 23.

Május 11 és 12-én, tehát két estén át, ugyancsak élénk érdeklődés közponja lesz a Kossuth-utcai muzsacsarnok. — A jótékony nőegylet rendez a két estén műkedvelő előadást. Debrecen fiatal uri leányai jelennek meg a színpadon s Herceg Ferenc bájos vigjátékát a Gyurkovics leányokat fogják eljátszani. A műkedvelő-előadás rendezősége tegnap állította össze a két estén szereplő hölgyek és ifju urak névsorát. Valamennyi egyenként és összesen biztosítja az előadás sikerét és a közönség érdeklődését. A rendező-bizottság üléséről tudósítók az alábbiakat írja.

A jótékony nőegylet tegnap délután ülésezett a műkedvelő-előadás ügyében, Veressné Szathmáry Teréz elnöklésével. Jelen voltak: Szabó Kálmánné, Dobiecky Sándorné, Berger Mórné, Berger Jenőné, özvegy Berger Vilmosné, Szávay Gyuláné, özvegy Vértessy Lajosné, özvegy Brunner Edéné, Gabona Nándorné, Szücs Kálmánné, Hutiray Béláné, Székely Ferencné, Muraközi Róza, Szallár Ferencné, Balog Irén, Szücs Kálmán dr. pénztáros, Kone Ákos titkár és ifj. Ozory István.

Az ülés első tárgya segélyek kiosztása volt. Ezután a műkedvelő-előadás rendezésére tértek át.

Megállapították, hogy május 11 és 12-én rendes helyárrakkal műkedvelő-előadásban a Gyurkovics leányok kerül szíre. A szereplők a következők:

Gyurkovicsné	Madarász Sándorné.
Katinka	Rickl Margit.
Sári	Jabloncai Lenke.
Ella	Kuti Anna.
Mici	Hutiray Palika.
Kisebb leányok	{ Szabó Anikó és Madarász Ilonka.
Horkai Feri	Kölcsey Sándor.
Radványi Gida	Schalz Elemér.
Sándorffy	Várnay Bertalan.
Jankó	Dumbara Liviusz.
Kemény Tóni	Pikler Ernő.

Tavaszi újdonságok!

Női- és gyermekfelöltőkben, nap- és esernyőkben, selyem-, gyapju- és moséblouzokban, övök és nyakdíszekben, kosztümök és zsuponokban. Szolid szabott árakban beszerezhetők

Darvas Testvéreknel,

Főtér, a Hungaria kávéház mellett.

Radványi ezredes személyesítőjére még nem történt megállapodás.

A szereplők már a napokban megkezdik a próbát. A szindarabot a társulat valamelyik férfi színésze fogja rendezni.

A műkedvelő-előadásra előjegyzéseket elfogad ifju Ozory István, Egyháztér 8. szám alatti lakásán. — A műkedvelő-előadás alatt Magyarai Kálmán és Imre zenekara fog játszani.

Az előadás sikere érdekében a nőegylet választmánya mindent el fog követni.

Látogatás Pálmay Ilkánál.

Gróf Kinszkiné, Pálmay Ilka, a magyar operett-színpad mindenkorai büszkesége, tegnap délután háromnegyed négy órakor érkezett Debrecenbe, hogy színházunkban három estén át vendégszerepeljen. A művésznő a vasutól egyenesen az „Angol Királynő” szállodába hajtatott, ahol Hauer Bercei, az elegáns szállótnalajdonos két pompás emeleti szobát rendezett bu Pálmay Ilka számára. A művésznő, alig hogy leverte magáról az utiport és átöltözött, Makó igazgató kalauzolására mellett a színházba ment és még tegnap délután próbát tartott a zenekarral Niniss című dalj tékából, amelyben először lép fel színpadunkon. Este a színházban végig nézte a Lotti ezredesei előadását.

A délután folyamán lapunk egyik munkatársának alkalma volt beszélgetni a nagy művésznővel. — Munkatársunk az érdekes beszélgetésről a következőkben számol be:

A diva igazi örömét fejezi ki a felett, hogy ismételt vendégszerepelhet a kedves debreceni közönség előtt. Igen jól emlékezik arra az ovációra, a melyben legutolsó vendégszereplése alkalmával volt része. — Debrecen iránt mindig meleg szeretettel viseltetett.

A beszélgetés során szóba került a diva külföldi szereplése. Tudósítónk szóba hozta azt a tüneményes sikert és dicsőséget, amely külföldi útját besugarta.

— Én külföldön is mindig, mint vérbeli magyar művésznő szerepeltem, jegyezte itt meg a grófnő. Büszkén emlegettem magyar voltomat Lipót belga király előtt éppen az én kedves magyar dallaimmal arattam nagy tetszést. *A király legnagyobb élvezettel hallgatta az édesen bus, majd csapongva szárnyaló magyar dalokat és melegen gratulált nekem. Mikor a hangversenynek vége volt, aranyéremmel tüntetett ki.* Az udvar tagjai is elragadtatással hallgatták a gyönyörű magyar nótákat. Ilyen nagy sikerem talán Londonban volt, a hol minden fellépésem telt színház előtt folyt le.

A grófnő azután kedvesen beszélt legutóbbi budapesti vendégjátékáról. A *bajusz* nagy sikerével igen meg van elégedve és örömét fejezte ki a felett, hogy a Magyar Színház előadásainak egyik szereplőjével Faragó Odónnal játszik Debrecenben.

A beszélgetés végén a jövőre tervezett terveiről beszélt. A művésznő, a ki tudvalevőleg rendkívül gyorsan tanul idegen nyelveket, most orosz leckéket vesz. Az ősz folyamán Szent-Péterváron fog vendégszerepelni, Nebántsvirág Flavigny Denisét fogja eljátszani az orosz fővárosban. Azt mondja, hogy különös érdeklődéssel készül erre a szerepére.

Előbb azonban még a budapesti színházak és ma este a debreceni színház

közönsége fog gyönyörködni az ő csodás művészetében.

Lotti ezredesei. Műsorváltás miatt tegnap hirtelen vették elő ezt az énekes bohózatot s jólehet már tizszer mulatott rajta a közönség, tegnap tizenegyszer is nagy publikumot vonzott a színházba. Nem is csuda, hiszen a társulat kedvelt primadonnája Felhő Rózi pajkos jókedvvel s mindig fenomenális sikerrel játszotta meg Lotti szerepét. — Tegnap is táncolt, sőt tombolt a közönség az ő énekszámai és tánci után. Krémer Jenő, a társulat kiváló komikusa is elemében volt. A pajkos Muzsa bőséges áldásával lépett a színpadra. — Szípkázott a humora s játékát ötletes, találó s jóízű rögtönzésekkel tette még mulatságosabbá. Jelenései után a közönség szinte várva-várta, hogy újra a színen lássa s a szerzett jó hangulatért bőségesen honorálta elismerése tapsaival. Faragó Jenő, a ki különben tehetséget árul el, már nem bírja eltalálni a komikum diszkrét határait s túlzásokba megy át, a mi természetesen játéka rovására esik. *Sebestyén* direktora ismert s többször méltatott sikerült alakítás. Mellette Szilágyi, *Havasi* feleltek meg a várakozásnak.

Az utolsó előadás. Makó Lajos igazgató az idei színházi szezon május tizedikén fejezi be. Május 10-én játszik utoljára a társulat Debrecenben, azután októberig bezárulnak a színház kapui. *A színtársulat május 11-én már Nyíregyházán játszik.*

Utazás egy vendégszereplés körül. Vendégszereplés még nem készült annyi akadályllyal, a mint a vasárnapra hirdetett Beck-pár vendégszereplése. — Kétszer elmaradt s hogy most harmadszorra ismét kitűzték, jött a jelentés, hogy Beckné megint nem jöhet, beteg s csupán férje fog felvonásközben hangversenyezni. A dolog tehát úgy áll, hogy vasárnap este csak Beck Vilmost fogjuk hallani, míg B. Kertész Ella, pompás Louteját nem fogjuk élvezni. És ha már így áll a dolog, felhívjuk Makó igazgatót arra, hogy ezuttal ő, a saját akaratából csináljon vasárnap estére darabváltást. B. Kertész Ella nélkül nem óhajtuk az agyonjátszott és részben rosszul játszott Loutét ismét végighallgatni. — Kertész Ella vendégjátéka szint, érdekességet kölcsönözött volna a darabnak, az ő vendégszereplése nélkül csak komor unalom venne bennünket körül. Beck Vilmos más darab keretében is tud hangversenyezni. Ez a közönség határozott és megmásíthatatlan óhajta.

UJDONSÁGOK

*** Tábornoki szemle.** Rieger Emil vezérőrnagy Temesvárról Debrecenbe érkezett és ma szemlét tart a helybeli közös ezredek felett. Valószínű, hogy a 7-es huszárok attakszerű gyakorlatot is tartanak ma.

*** Debrecen Rákócy-ünnep.** Debrecen fényes és hatalmas Rákócy-ünnepet fog rendezni május hónap folyamán. A törvényhatósági-bizottság fogja ünnepelni a fejedelem emlékét, a ki elvesztette vagyonát, honát, családját, hogy megmentse a magyar szabadságot. A lelkesedés tiszta lángja magasan fog e jelentős ünnepen fellobogni Debrecen polgárainak szívében s az ősi közgyűlési terem magasztos ünneplés színhelye lesz. Mint értesülünk, az ünnep rendezésére

kiküldött bizottság a csütörtöki közgyűlés lefolyása után egybejön és megállapítja az ünnep napját és részletes programját.

*** Simonffy Imre diszpolgári oklevele.** A diszpolgárrá választott Simonffy Imre királ i tanácsosnak átnyújtandó oklevél művészi tábláját most készíti Dávidházi Kálmán könyvkötő. Ha ez elkészül, egybe jön a deputáció és átnyújtja Simonffy Imrének a diszpolgári oklevelet.

Hírek a főiskoláról. A főiskola összes tanszakain tegnap vették kezdetüket az előadások. — Az ifjuság legközelebb nagy diákgyűlést tart, a diáksapka viselése ügyében. — A főiskolai kántus május 17-én Bihardiószegre megy s ott hangversenyt ad.

*** A Csokonai-Kör felolvasó ülése.**

Szombalon délután különösen érdekes felolvasó ülést rendez a Csokonai-Kör. A felolvasó ülésen három kiválóan talentumos ember fog szerepelni. Az egyik *Zoltai Lajos*, a kitűnő történetbuvár, a ki Debrecen egyik régi főbírájának Damokos Mártonnak emlékét eleveníti fel, a másik *Szathmáry Zoltán*, az újabb magyar írói gárda ez éles szemű finom tollu munkása, a ki „A regény vége” című novelláját olvassa fel, a harmadik *Zivuska Andor*, a ki ezuttal versekkel lép a közönség elé. A három felolvasó érdekes és tartalmas irodalmi élvezetet fog szerezni a Csokonai-Kör művelt hallgató közönségének.

*** Hírek az ipartestületről.** A testület elnöksége tegnap mintegy nyolcvan tanoncot büntetett meg iskolai mulasztásokért. — A hitelszövetkezet e hó 26-án d. e. 10 órakor tartja rendes évi közgyűlését. — A betegsegélyző pénztár igazgatósága május első hetében ülést tart.

*** A Csokonai-Kör és a városi tanács.** A Csokonai-Körnek szombati felolvasó ülése első részében a kegyeletnek lesz szánva. Éppen most áprilisban mult száznegyven esztendeje, hogy meghalt *Domokos Márton*, Debrecen városának egyik legérdemesebb főbírája, a kinek emlékét, küzdelmes pályafutását *Zoltai Lajos* szakavatott tolla fogja felújítani. — A Csokonai-Kör illendőnek, sőt kötelességének tartotta, hogy erre az alkalomra külön meghívót intézzen a polgármesterhez és tanácshoz, a nagyérdemű férfunak ez időszertint hivatalbeli utódaihoz.

*** A májusi tornaünnep.** Megirtuk, hogy négy tankerület középiskolái május 21-ik és 22-ik napjain Debrecenben tartják országos tornaversenyüket. A nevezések határideje május 2-án jár le. Bár nem kötelező a részvétel, a mai napig is már több középiskola jelentette, hogy eljön a versenyekre. Hozzávetőleges számítás szerint legalább kétezerre tehető azon ifjak száma, akik a debreceni tornaünnepen összemérik erejüket.

*** A törvényhatósági-bizottság megszaporítása.** A mult év november havában tartott rendes közgyűlés tudvalevőleg elhatározta, hogy a város lakóinak megszaporodására való tekintettel a törvényhatósági-bizottság tagjainak számát felemeli. Ezt a határozatot annak idején

jóváhagyás végett felterjesztették a belügyminiszterhez. Szeged városa, a hol szintén felemelték a törvényhatóság számát, már megkapta a miniszteri jóváhagyást, de a debreceni közgyűlési határozatot még most sem szankcionálta a miniszter. Ugy értesülünk, hogy a tanács meg fogja sürgetni a végleges határozatot, a mely ha kedvező lesz azonnal megejtik az új bizottsági tagok választását.

*** Új magyar dal.** Ifju Osváth Ferenc ügyvédjelölt „Nincsen annyi csillag” címmel egy igen szép magyar dalt írt. Zongorára Dienzl Oszkár tette át a hangulatos magyar dalt. Kapható minden könyvkereskedésben.

*** Az ácssegédek sztrájkja.** Az ácssegédek tovább sztrájkolnak. Tegnap délelőtt volt a harmadik gyűlés, amelyen ismét résztvettek a mesterek és a segédek képviselői egyaránt. A segédek 32 fillér minimális órabért követeltek, a mesterek ezzel szemben 28 fillér minimumot ajánlottak fel, amely azonban a munkás ügyességével arányban fejlődhetik. A közös megegyezés tehát még nem jött létre s az ácssegédek bérharcá tovább tart.

*** Kitüntetett baromfityénésztők.** A fővárosban rendezett nemzetközi baromfikiállítás most ért véget. A kiállítás zsürije Mórász Sándornak, a vásártéri állomás főnökének tyukjaiért, Borsy Lajos cukrásznak pedig galambjaiért ezüstérmét ítél. Apróbb kitüntetést még több debreceni baromfityénésztő nyert.

*** Szerenád Podolszky Bélának.** Béla napja alkalmából ma este az Egyetértés dalkör és az Egyetértés zeneegylet szerenádát fog adni Podolszky Bélának, a gépjavitó-műhely köztisztelőben álló főnökének. A szerenád este 8 óra után veszi kezdetét, Podolszky Béla szentanna-utcai lakása előtt.

*** Egy község lángokban.** A szomszéd Szabolcsvármegyében Karász nagyközség ma reggel óta lángokban áll. A faluban nincs egyetlen ház, melyet a pusztító elem martalékává ne tett volna. A falu képe iszonyatos. A község lakosságának legnagyobb része elhagyta a családi tűzhegyet és elmenekült. A tűz még egyre tart a szél által segített viharban.

*** A péksegédek dolgoznak.** A debreceni általános sztrájk immár csaknem teljesen leszerelt. A legkisebb farakció, az ácsok ugyan még mindig sztrájkolnak, de az ő mozgalmuk is hamar véget fog érni. A péksegédek nagyrésze, hallgatólagos megegyezés alapján, tegnap munkába állott. Egyrésztük még folytatja a bérharcot. Az ipartestületre egyre érkeznek a pékmesterek jelentései, hogy segédek munkába állottak. Ma már mindenféle péksütemény kapható Debrecenben.

*** Csendőrök lögyakorlatai.** A debreceni csendőrszakasz területén levő őrsők legénysége e hó 27-én és 30-án lövészet gyakorlatot tart Debrecenben. Mindkét alkalommal 50-50 csendőr jön

be a szakaszhoz. A lögyakorlatokat, melyeknek színhelye a honvédség nagyerdei lövöldéje lesz, Balogh Sándor főhadnagy, szakaszparancsnok vezeti.

*** Öngyilkos asszony.** A közközházban tegnap örök álmra hunyta le szemeit egy szegény asszony, aki néhány nap előtt öngyilkossági szándékból beretvával keresztül vágta a nyakát. Fejes Lászlónának hívják. Beteg volt, nem remélt gyógyulást s a halálba vágyott. — Szörnyű sebével, amelyet a beretvával ejtett magán, tegnapig szenvedett, míg végre a halál megváltotta gyötrelmeitől. A szerencsétlen véget ért asszonyt férjén kívül öt apró gyermeke gyászolja.

*** Iparosok figyelmébe.** A nagy-károlyi vármegyeházán lépcsőház alakítási és redőnyözési munkálatok kerülnek folyamatba. — A megye 11,631 koronát irányzott elő e célra. A versenyajánlati tárgyalás május 5-én lesz a nagykárolyi m. kir. államépítészeti hivatalban. Ide küldendő az ajánlatok is, melyekkel együtt 5 százalék bántépenz is leteendő.

*** Furfangos család.** Furfangos család szédelgett a napokban Dorogon. Gönci László nyiregyházi lakos több családnál járt, a hol ügyvédnek, hol meg gazdasátnak vagy földbérőnek adta ki magát. Az ügyvéd ur többek között eljutott Kernács Juliánához is, akinek azt ígérte, hogy börtönben sinylődő férjét kiszabadítja a fogságból. Az asszony lépre ment és busás ügyvédi jutalmat adott Göncinek. Hogy azonban eredmény nem mutatkozott, Kernács Juliánna feljelentést tett. A csendőrök hamarosan kézrekerítették a csalót és átadták a hajdunánási járásbírósnak.

*** A borbély- és fodrászsegédek asztaltársasága,** tisztelettel meghívja tagjait és a szaktársakat, folyó hó 23-án este 9 órakor a „Dréher” sörszarnok helyiségében tartandó rendkívüli értekezletre. Tisztelettel a választmány.

*** A családi dráma hősei.** A Csapó-kerti családi dráma áldozata, Orosz Mihály, már teljesen túl van a veszélyen. A szerencsésen végrehajtott operáció után, melylyel a golyókat sikerült a fejéből eltávolítani, gyógyulása rohamos. Rövid idő múlva teljesen felépülve hagyhatja el beteg ágyát. Nem úgy felesége, akit egy lappangó kór emészt. Nála a betegség lefolyása lassabb és a gyógyulás tökéletes valószínűleg soha sem lesz.

*** Meteor időjárása.** A szegedi időjárás: Meteor írja lapjában: A múlt hét husvétii eseményei felette változatosak tették az időt s jelzéseknek megfelelőleg a husvétii ünnepek első napján még igen kellemetlen időjárásunk volt, a másodikon azonban már kellemesebbé vált az idő, az eső megszűnt, az ég kiderült. Erősebb szél volt ugyan, de azért elég türelhetővé vált az idő. Április 14-ikét követőleg az időjárás bár hűvös, mivel foltok nem voltak a napon, de azért állandóbbá vált, csupán 17-én, mely már a 19-iki esemény hatáskörébe esett, lett újra esős. Ezt követőleg újra változatosabb lesz időjárásunk. Hűvös, hideg szél, eső, boru, derű váltakoznak s ha a kitörések ezután sem jönnek segítségül, úgy a mint már jeleztem is, a 20-iki esemény veszedelmesen hideg jellege miatt, újra fagyot hoz. A 30-iki esemény is hideg jellegű, de miután úgy a 20-iki, mint a 30-iki kitörések is valószínűek, úgy ezek enyhítik e napok hideg jellegét. A 20-iki eseményt követőleg az időjárás jellege meleg és szárazabb lesz, bár a jelenlegi nedves

jelleg, mintegy reakciója az ezt megelőző száraz időjárásnak, a mint azt akkor előre jeleztem is. A fordulópont a száraz és nedves időjárás közt a 11-iki holdfogyatkozásokkal együtt mindenkor erős hatású esemény. Május hava hűvösnek és nedvesnek ígérkezik, de csak időszakonként, a mint ezt telünk és eddigi tavaszunknál is tapasztalhattuk. Április hó hátralévő eseményei még: 23., 24., 28. és 30-ra esnek.

*** A macsi kocsis szüro.** Ezen a címen még tavaly július havában egy újdonság jelent meg a D. U.-ban. Az újdonság szerint Kardos András macsi kocsis szüret Kovács Károly és Csépan Károly szoboszlai lakosok ellopták s a csendőrség le is tartóztatta. Utólag derült ki, hogy a csendőrség őrsének hirasában tévedés volt s a hirbe Kovács és Csépan neve minden ok nélkül került be. Az igazi tolvaj azóta már le is ülte büntetését.

*** Csendőri hírek.** Szabó József alsójózsai gazdának 500 koronát érő háza kigyuladt és porrá égett. A kár biztosítás folytán megtérül. A tűz oka ismeretlen, de büncselekmény esete nem forog fenn. — Gacsó Demeter dorogi lakosnál betörők jártak s az ajtó felfeszítése után nagy értékű ruhaneműt és 10 korona készpénzt loptak el. A csendőrség nyomoz.

*** Köszönetnyilvánítás.** Folyó évi március hó 20. és 21-én a városi színházban tartott finn-estélyek rendezőbizottságának vasárnap tartott záró-ülése alkalmából és megbízása folytán, őszinté és hálás köszönetet nyilvánított a sajtónak az ügy lelkes támogatásáért, dr. Popini Albert ur és neje, Szombathy Margit k. a.-nak, Nagy András, P. Nagy Zoltán, Drumár János, Tóth Árpád és Krause Antal uraknak közreműködésükért, Mácsay Sándor és Nagy Gyula uraknak a dalárda és vegyeskar betanításáért és vezetéséért, valamint az élőképben, a vegyeskarban és a debreceni dalárdában résztvevő hölgyeknek és uraknak egyenként és összesen, Makó Lajos szingizgató urnak a rendezésért, Pápay János urnak a pénztárnoki tiszt elvállalásáért, Kun Béla szerkesztő urnak remek költeményéért s annak elszavalásáért és Nagy István joghallgató urnak a felolvasásáért, Rác Károlynak ez zenekarának pedig a zenekíséretért. — Oláh Károly tanácsnok, a r. biz. elnöke.

*** Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben: Balogh István ev. ref. 1 éves; Nagy Sándor ev. ref. 3 hónapos; Opris névtelen ev. ref. 3 napos; Treiber Ilona r. k. 3 éves; Erőse Sándor ev. ref. 27 éves kárpitossegéd; özv. Pető Sándorné ev. ref. 63 éves; Fazekas Gábor ev. ref. 8 éves.

*** Legszebb hölgy és gyermekfényképek** Némethi J. műtermében készülnek. Piac-utca 42.

*** Jó tanács.** Mindazoknak kik pázsitot akarnak létesíteni ajánljuk, hogy szerezzék be Mauthner Odön csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a „Sétatéri”, vagy a „Margit-szigeti” fűmagkeveréket. Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margit-sziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétaterei részére.

*** Női- és gyermeknapernyők,** nyári- és glaciésztyúk, női-, gyermek- és férfiharisnyák, fűzők (mider), remek crepe- és túll-boák, feltűnő szép művirágok, a legmagasabb izlésnek megfelelők, olcsón beszerezhetők Bartha Kálmán főterületében, szabott árak, tisztviselőnek 5% engedmény.

* **A divat iránt érdeklődő** hölgyközönség ne mulassza el felkeresni Rózsa Lajos női divat-áruházát, a hol látványosság számba menő eredeti párisi modell kalapokból, több mint ezer darab érkezett raktárra s míg e készlet tart, meglepő olcsón lesz eladva.

Kolozsvár Rákóci-ünnepé.

— Telefon tudósítás. —

Kolozsvár, április 22.

Kolozsvár város törvényhatósága ma délután tartott ülésén, mint tudósítónk telefonon jelenti Rákóci-ünnep rendezését határozta el. Az impulzust az ünnep rendezésére az Egyetemi Kör Rákóci-bizottsága adta, a melynek elnöke Kun Béla. Kun Béla a mikor az egyetemi-kör Rákóci-ünnepet rendező bizottságának elnöke lett, átiratban kereste meg a királyhágóntuli törvényhatósági bizottságokat az ünnephez való csatlakozásra. Az ünnep védnökségét Gróf Béli Akos főispán az Emke elnöke vállalta el, csatlakozását jelentette valamennyi törvényhatóság. Kolozsvár város törvényhatósága mai ülésén megállapította a Rákóci-ünnep programját.

Az ünnep május 24-ikén fog lezajlani. Előző este kivilágítják a várost. Huszonegyedikén délelőtt 9 órakor hálaadó isteni tisztelet lesz az ev. ref., róm. kath. és unitarius templomokban, 10 órakor diszközgyűlés a Redoutban, a hol megalakítják az erdélyi Rákócy bizottságot és határozatilag kimondják, hogy Rákócy hamvainak hazaszállítása iránt hathatós intézkedést követelnek. Az ünnep második része a Mátyás szobor előtt fog lefolyni, a hol beszédet mond az erre felkérendő Berzeviczy Albert, utána Kun Béla. Két órakor délután Rákócy-bankett lesz. Este a színházban művészestély a kolozsvári és fővárosi író, művészvilág s az erdélyi mágnások részvételével. Szereplésüket megígérték Márkus Emilia, Rákosi Viktor, Abrányi Emil és Somló Sándor. Az ünnepekre meghívják az összes erdélyi országgyűlési képviselőket.

FAVIRATOK

Ferenc József király Angliában.

Berlin, ápril 22. Egy itteni lap állítólag az angol udvarhoz közel álló forrásból jelenti, hogy Ferenc József császár és király, az angol király látogatására ez év szeptember havában Londonba utazik.

A képviselőház ülése.

Budapest, április 22. A képviselőház üléséről hozott tudósításunk kiegészítésül fővárosi tudósítónk az alábbiakat telegrafálja. Szünet után Benedek János kijelentette, hogy közbeszólása idézés egy költeményből. Az idézetet a mult hadseregére értette és nem a jelenre, a melynek ő maga is tagja. Az elnök erre a rendreutasítást visszavonta. Az ülés interpellációk elmondása után véget ért.

Kolozsváron nincs kétféjű sas.

Kolozsvár, április 22. Az elmúlt éjszaka Kolozsvár összes katonai épületeiről leszedték a kétféjű sasokat. Hogy ki követte el ezt a hazafias cselekedetet, azt nem tudták megállapítani. A két-

fejű sasos cimerek bepiszkolva, megrongálva feküdtek a földön. A katonaság intézkedni akart a kétféjű madár visszahelyezése iránt, de egyetlen iparos ember sem akadt, a ki a visszahelyezést elvállalta volna. Az eset Kolozsváron nagy feltűnést keltett.

A román király jubileuma.

Bukarest, április 22. A királynak román fejedelemmé történt megválasztásának évfordulója alkalmából az osztrák-magyar és a német gyarmat nagy lakomát adtak, a melyen az osztrák-magyar és a német-követ, a két követség személyzete és a két gyarmat számos tagja vett részt. Felköszöntőket mondtak a királyra, Ferenc József királyra és Vilmos császárra.

Antiszemita tüntetések.

Kisenev, április 22. Besszarábia kormányzóságban az első két orosz husvétünnepén jelentékeny antiszemita-tüntetések voltak.

Zavargó munkások.

Róma, április 22. Galatinában az este véres munkászavargások voltak. Vagy ötszáz mezei munkás a csendőrségi laktanyának neki esett és szét akarták rombolni. A csendőrök kilőttek az ablakokból és negyven embert megsebesítettek. — A sebesültek közül 8 meghalt. A zavargás oka az volt, hogy előző nap egy csendőr véresre vert egy munkást minden ok nélkül.

Prinetti utódja.

Róma, április 22. Prinetti olasz külügyminiszter utóda Morin eddigi haditengerészeti miniszter lesz. Kinevezését holnapra várják.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Papp Béla családfája.

Sajtóbírósi főtárgyalás.

Debrecen, április 22.

Annak a rémregénynek, mely két évvel ezelőtt Szatmáron folyt le, remélhetőleg utolsó jelenete volt egy sajtóbírósi főtárgyalás. A sajtópör anyagát ezekben ismertetjük:

Három év előtt a Nagyvárad című pol. napilap hosszabb cikket közölt, ily címen: Papp Béla családfája. A Papp család egyik sértett tagja, Horváth András aztán sajtóperbe fogta a Nagyváradot, majd a Debreceni Ellenőrt, mely az előbbi lapból átvette az említett cikket.

A Debreceni Ellenőrnél ez időben, 1900. szept. 17-én dr. Orbán József jelenleg sajtószentpéteri, akkor debreceni ügyvéd volt a felelős szerkesztője, Szini Péter pedig a főmunkatársa. Őket terhelte a felelősség, hogy valamelyikük átvette az inkriminált cikket. Tegnáp

mindketten mint vádlottak állottak a sajtóbírósi elnök előtt. A sajtóbírósi elnök Szóke dr. volt, szavazóbírák Tatay és Jákó. A magánvádlót dr. Böszörményi Ferenc szatmári ügyvéd képviselte. Orbán Józsefet dr. Ozory István, Szini Pétert dr. Kardos Samu védte. A törvényszék a bizonyító eljárás során kihallgatta Lénárt Sándor, Lőw József, Gál Zoltán, Meixner József és Stern Vilmos tanukat. A tanúk vallomásából kiderült, hogy a kérdéses cikk közétételéről Orbán szerkesztőnek nem lehetett tádomása, mert ő aznap nem is járt a szerkesztőségben. Így a felelősség Szini Péterre hárult, aki egyik tanu vallomása szerint be is ősmerte, hogy ő vette át a cikket.

A perbeszéd meghallgatása után a törvényszék délután négy órakor hirdette ki az ítéletet. A kir. törvényszék Orbán József drt felmentette, Szini Pétert ellenben bűnösnek mondotta ki három rendbeli rágalmazás vétségében s ezért egyhónapi államfogházra és 120 korona pénzbüntetésre ítélte. Egyszermind elmarasztalta a felmerült összes bűnügyi költségek viselésében.

A szigorú ítélet ellen dr. Kardos védő felebbezést jelentett be. Az Orbánra vonatkozó ítéleti rész jogerőre emelkedett.

§ **Pályázat albirói állásra.** Szüts Miklós dr. törvényszéki elnök pályázatot hirdet a debreceni törvényszéknél megüresedett albirói állásra. Javadalmazás: 2200 korona törzsfizetés és 560 korona lakpénz. A kellően felszerelt folyamodványok 14 nap alatt ándók be.

Közönség köréből.

Szives tudomásul.

Régi, avult ásványvizek, ha nem lennének is ártalmasak az egészségre, annak hasznára semmi esetre sem szolgálnak többé, mert az ilyen ásványvizeknek éppen a legegészségesebb alkatrészek, gyógyító erejük hiányzik, ez okból lelkiismeret sugalta kötelességemnek tartom és legfőbb gondomat képezi, hogy t. vevőimnek mindég a legfrissebb töltésű ásvány- és gyógyvizekkel szolgálhassak, mely célból megrendeléseimet eleve úgy osztom be, hogy az egyes vízfajok a forrástól rövid időközökben érkezzenek raktárra.

Debrecen, 1903 április hó.

(Piac—Hatvan-utca sarok.)

Tisztelettel

Komlóssy Lajos,

fűszer- és ásványvíz-kereskedő.

Telephon 213. sz.

CSARNOK.

A Józsefstadti kőkoporsó.

Rablánczon a hazáért.

— Irta: FARKAS EMŐD. —

— Folytatás. —

Természetes, hogy a foglyok megváltozott kedélyét még jobban elsőtétette ez a gonoszul szinlelt ridegség.

A mint keresztül jutottak a külső vársáncokon, egy kis város ötlött a szemükbe, a katonák leszártak a szekerekről s fegyverüket készen tartva álltak a foglyok mellé.

Mindnyáján elsápadtak s fejüket lehorgasztva sötétben néztek maguk elé.

Néma csendben ültek a szekereken, mintha csak fölültetett halottak volnának.

De annál jobban viharzott ezalatt a lelkük!

Ekkor egy kövér, káposztáshordó formájú, pocakot hintázó öreg ur lépett ki a főprofusz lakásából, a kinek észbe csavarodott haja, szétborzolt, seprühöz hasonló bajusza s egész alakja, de legkivált nagy, sárga szeme bizonyos szelidséget és barátságos külsőt kölcsönzött.

A rabok meglepetve néztek rá, de nem is volt idejük jól szemügyre venni, mert a kis ember rögtön megszólalt vas-tag, hápogó hangján:

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, csütörtökön, 1903. évi április 23 án, „A” bérletszűnetben, felemelt helyárrakkal:

Pálmay Ilka vendégfelleptével:

NINISS.

Énekes bohózat három felvonásban.

Holnap, pénteken, április hó 24-én bérlet 169-ik szám „A”

ARANY EMBER.

Eredeti dráma 5 felvonásban.

Egy jó mentelő fűszer- és csemegeüzlet,
jó forgalmu helyen, trafik és pálinkamérési engedéllyel más vállalat miatt eladó. Czim a kiadóban.

Szobapadlóakkor-, olajfesték és parketmázak

legjobb minőségben, legolcsóbban beszerezhető

Terei József cég utódánál.

Kizárólagos festék és zsiradék nagyraktár. Debreczen, Hatvan-u. 13. sz.

REMEK!

Creppe és Gaze-boák,
Csipke gallérok,
Selyem és Gazé,
Női nyakkendők,
Csipke napernyők,
En tout cas
Divat napernyők,
Férfi nyakkendők,

nagy választékban kaphatók

Bosznay J. és Társa

divatáruházában

Debreczenben, Kossuth-utca 5.

KARDOS LÁSZLÓ
DEBRECZEN, Kossuth-utca.

Lakás berendezésekhez:

- Csipke- és Szövetfüggönyök,
- Szőnyegek, valódi Linoleumok,
- Ágy- és asztalterítők,
- Kalotaszegi- és Székelyvarrottások.

MEGÉRKEZTEK

a legjobb minőségű cosmanosi francia batistok, douchesse, satin, indich voilé és mindennemű jó mosó kartonok, himzett batistok és pique ujdonságok, továbbá rumburgi, hollandi, kreás és czérnafonal vásznak, valamint a nagyhirű Scroll-gyártmányu elsőrendű schiffonok, csikós jegyű havasi vásznak, szepességi damaszt asztalneműek, törülközők, ágyhuzatokra való vászon, kanavászok, zephirek, továbbá mindennemű menyasszonyi kelen-gyék pontos összeállítását elvállalom szolid, olcsó szabott árak mellett.

Tisztelettel

NÁDUDVARY LAJOS
FŐTÉR, a nagytőzsde mellett.

Óvakodjunk!

a szőlő elfagyása ellen, füst-támasztó anyag használása által, mely szer a czélra kitűnőnek bizonyult.....

Kapható: **LUKÁCS VILMOS**-nál
Hatvan-utca 5.

Olcsó házhelyek.

Vargakertben legszebb helyen, nagyon közel a vasúthoz eladó 7 házhely, mindenik 300 □ öles.

Előrefizetendő 200 korona, a maradvány — 6% mellett — 6 év alatt törleszthető. Értekezhetni a tulajdonossal: özv. Hrabéczy Antalné, Széchenyi-utca 42.

BLATTNER GYULA

értesíti a mélyen tisztelt közönséget, hogy 102 éve alapított üveg- és porcellánüzletét, valamint üvegezési vállalatát május 1-én a Lamprecht volt (Biedermann) palotába helyezi át.

Üzlet áthelyezés miatt leszállított áruk.

Kiadó lakások.

I. Széchenyi-utca 50 ik számú háznál.

sz. lakás.	leírás	havonta.
1.	Bolt, két szoba, konyha, fűskamara, közös padlással	40 korona
2.	Egy utczai szoba, előszoba, fűskamara, közös padlással	36 "
3.	Egy szoba, előszoba, fűskamara, közös padlással	12 "
4.	Egy nagy szoba, két kis szoba, fűskamara, közös padlással	26 "
5.	Egy kis szoba, előszoba, fűskamara, közös padlással	10 "
6.	Két nagy szoba, konyha, fűskamara, közös padlással	26 "
7.	Két szoba, konyha, fűskamara, közös padlással	24 "
8.	Egy szoba, konyha, fűskamara, közös padlással	18 "
9-a	Egy kis szoba, előszoba, fűskamara, közös padlással	10 "
9-b	Egy szoba, konyha, élés- és fűskamara, közös padlással	16 "
10.	Egy szoba, konyha élés- és fűskamara, " " " "	16 "
11.	Egy kis szoba, konyha, fűskamara, " " " "	10 "
	Egy nagy világos pincze-lakás, Széchenyi-utczára	20 "
	Egy verem pincze, fűskamarával	4 "
	Egy kis sötét pincze	4 "
	Egy nagy sötét pincze	10 "

II. Arany János-utca 59-ik számú háznál.

12.	sz. lakás. Egy szoba, fűskamara, külön padlással	12 "
13.	Egy szoba, konyha, élés- és fűskamara, közös padlással	16 "
14.	Egy szoba, konyha, élés- és fűskamara, " " " "	16 "
15.	Két szoba, konyha, élés- és fűskamara, " " " "	26 "
16.	Egy szoba, konyha, élés- és fűskamara " " " "	20 "
17.	Két szoba, konyha, élés- és fűskamara " " " "	30 "
18.	Két udvari szoba, előszoba, konyha, fűskamara, közös padlással	34 "
19.	Egy utczai szoba, két udvari szoba, fűskamara, " " " "	44 "
20.	Egy utczai szoba, előszoba, (a kapu mellett) fűsk., közös padl.	30 "
	Három világos pinczehelyiség, ablakkal	20 "
	Egy záros deszkaépület, műhelynek vagy raktárnak	12 "

A bérlet iránt értekezhetni a háztulajdonos, Konrád Gyulával, Arany János-utca 59. szám alatt.

Megjegyeztetik, hogy a háztulajdonos elköltözése folytán a fentebb említett két bérház házbérlőjének kezelése bizonyos % mellett, de biztosíték mellett bárki által elvállalható; az ez iránti ajánlatok írásban folyó hó végéig Konrád Gyulához beadhatók.

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, mindegyik levélhez és 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatottak és 4 kr. 8 fillér.

Leveleiben tudakozásokra postai válaszolunk, ha a szabadság postabélyeg beletűzött. Apró hirdetések előre beszámlálók.

Levelezés.

„Kis szókének“ levele van.

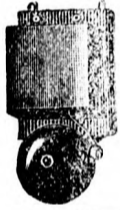
Ajánlat.

Érdeemes megnézni a Wallerstein Fülöp fiai cég kirakatát a Piacz-utcán. A mi szepet újat az ideai divat nyújt itt van felhalmazva. Női ruházatok, kartonok, francia és belga mosó árak, napernyők övek stb. annyi van egy rakáron, hogy a szem nem telik be a látásával. A mi az árakat illeti azok pedig oly bízhatatlanul olcsók, hogy sokan kételkednek. Pedig csak tessék a nagyérdemű vevőközönségnek az üzletben kissé széjjel nézni (venni nem kell) semmiesetre sem fogja megbánni.

Szabást tanítók mérték után, szabadkézi rajzzal, csekély fiz. koronáért. Czimem a kiadóhivatalban.

Boros Testvérek női-divat áruházában divatos ruhakelmék. Selymek. Sefrek. Divatos jó Batiszok. Vászna. Szőnyegek. Jó olcsó Függönyök. Ágyterítők. Piperecikkek.

Villanyos házi csengők és telefonok javítás és új berendezés szakszerűen készít fél és másfél évi jótállás mellett, tehát a rendben tartás ingyen. Villamos műszerek és felszerelések raktára. Földvári L. debreczeni első Mechanikai és Elektrotechnikai gépgyári műhely és vállalat Kossuth-u. 1. sz. az udvarban.

Egy liter ó bor 80 kr. Főlegyházy János üzletében, Piacz- és Miklós utca sarkán.

Haj- és bajuszfestők, fejmossa és hajhullás elleni szerek, mosdó-zappanok, parfümök, az arczbőrt finomító Ibolya krém, Mignon rizspor 1 koronáért kapható Márton Gyula férfi- és női divat-üzletében a „Bika“ mellett.

Fajbor, 3-szor lefejtve jó minőség, nem savanyu, kapható 50 litertől feljebb Benyáts Emilnél Tisza palota.

Utcái földszinti lakás, 3 szoba mellékhelyiségeivel kiadó. Széchenyi-u. 7.

Linoleumot, borostyán szoba padló lakkot és aranyozót, bronzokat, legolcsóbban adnak Neumann és Weisz festékkereskedők, Hatvan-utca. Telefon 205.

Valódi prima fehér görzei Spárgát, elkészítési utasítással együtt szállít 5 kilós postaládákban bérmentve 6 koronáért, utánvét mellet. M. Colut Postfach Görze.

Fűszerüzlet felszereléssel azonnal kiadó. Nyil-utca 107. szám.

Vetni való fengeri 1901. évi termés, magyar faj, biztosan csirázó, kitűnő vetőmag, friss hatású, kapható a termelőnél, Debreczenben, Kossuth-utca 54. szám.

Haszonbérbe adó az érkeserűi ha árban levő 1100 négyszögölével számítva 825 holdas birtok. Értekezhetni a tulajdonosnál, Battyányi-utca 13. sz. földszint.

II. éves joghallgató délutáni órákra ügyvédi irodába ajánlközik. Czim a kiadóban.

Isálló négy lóra, kocsis szobával együtt kiadó. Értekezhetni az ipartestületnél.

Két utcái szoba, konyha, spájsz kiadó. Eötvös-utca 10.

Kereslet.

Óvadékképes fiatal, keresztény leány, ki könyvelésben jártas, pénztárnoknének fűszerüzletbe felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Fix fizetéssel alkalmazunk oly intelligens megbízható egyéneket (nő et is), kik gyermekek biztosítások szerzésével kívánnak foglalkozni. Czim a kiadóhivatalban.

Vaskereskedésbe tanuló felvétetik Sümeghy Bélánál, Piacz-u. 65.

Fűszeresegéd, 22 éves keresztény, szerény igények mellett állást keres. Esetleg más bizalmi állásra 200 korona óvadékkal Szives megkeresést kér Ilcsik, Nyiregyháza, Ér-utca 52.

Elveszett egy hajfonat. A megtaláló illő jutalomban részesül, ha átadja a Hatvan-utca 2. szám alatt levő fodrászterembe.

Eladás.

Képes folyóirat 24 füzet, egy évfolyam, olcsón eladó. Czim a kiadóba.

Eladó házak: 1. A Hadházi-ut 25. számú 105 négyszögöles telek. — 2. Hajdusámson főutczáján a Zsdánszky-féle 464 négyszögöles házas telek. Feltételek megtudhatók a Debreczeni Első Takarékpénztár titkárságánál.

Homokkert II. járás 107. szám, 885 négyszögöl szőlő eladó vagy bérbe kiadó.

Korcsmárosok részére, egy jó karban levő jég-szekrény eladó. Kiss Áronnál Sárádon.

Több Első Debreczeni Takarékpénztári részvény jutányos árban eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Páva két tojós és egy kakas eladó 20 koronáért. Arany János-utca 19. szám.

DONOGÁN és SOMOSSY

KUNZ JÓZSEF és TÁRSA UTÓDAI
Debreczen, Kistemplom-bazár.

— A költözködési időnyre ajánlják —

- Szőnyeg,
- Függöny,
- Linoleum,
- Ágy- és
- Asztalterítőket,
- Madráczok,
- Paplanok,
- Vászorredőnyök,
- Butorszöveteket

— óriási választékban. —

Szabott ár!

Előzékeny kiszolgálás!

Eladó

— 900 □ öl Széchenyi-kerti —

■ szőlő ■

bármily elfogadható áron, előnyös feltételek mellett. Értekezhetni, dr. Ujlaki Hugó ügyvédnél, Piacz-utca 63. szám.

A híres és közkedveltségnek örvendő Kaszon-Impér

„Répáti“ savanyuviz

mai naptól kezdve közvetlen a forrástól, egész friss töltésben kerül forgalomba.

Dr. Lengyel Béla m. kir. egyetemi tanár szakvéleménye a következő: a K. Impér „Répáti“ savanyuviz a jők között is a legjobbak közé tartozik, nemcsak mint élvezeti ital kitűnő, hanem mint gyógyító ital is megbecsülhetlen szerencsés vegyi összetétele rendkívül dúszónsavtartalma következtében megérdemli, hogy a maga nemében legkitűnőbbek egyikének tekintessék.

Parjesz Zsigmond dr. professzor a következőképpen nyilatkozik: Alulírott bizonyítom, hogy a „Répáti“ savanyuvizet a nyákhártyák hurutos bántalmával ellen ismételve jó sikerrel alkalmaztam.

Első rangú gyógyital emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese és gyomorbetegségeknél, gyuladással, hólyag és köszvényes bántalmak ellen stb. stb.

Főuri kedvencz ital, a legkedvesebb pezsgőborviz

Debreczeni főraktárunk: KONTSEK GÉZA és FÉLEGYHÁZY JÁNOS uraknál,
hol mindig friss töltésben kapható.

==== Kereskedőknek és vendéglősöknek nagybani előny árak. ====

Következő vendéglőkbe kapható: Hauer Bertalan, Angol Királynő; Németh András, Bika-szálloda, Törő Imre Fehérlő-szálloda; Dréher-sőresarnok; Frohner-szálloda; Vogel Ferencz Vasut-szálloda; Kis-Pipa, Kemény János; Széchenyi-szálloda, Szarvas-vendéglő, Debreczeni-szálloda, Kormos-vendéglő, Zech Józsefnél Korona vendéglőben.